

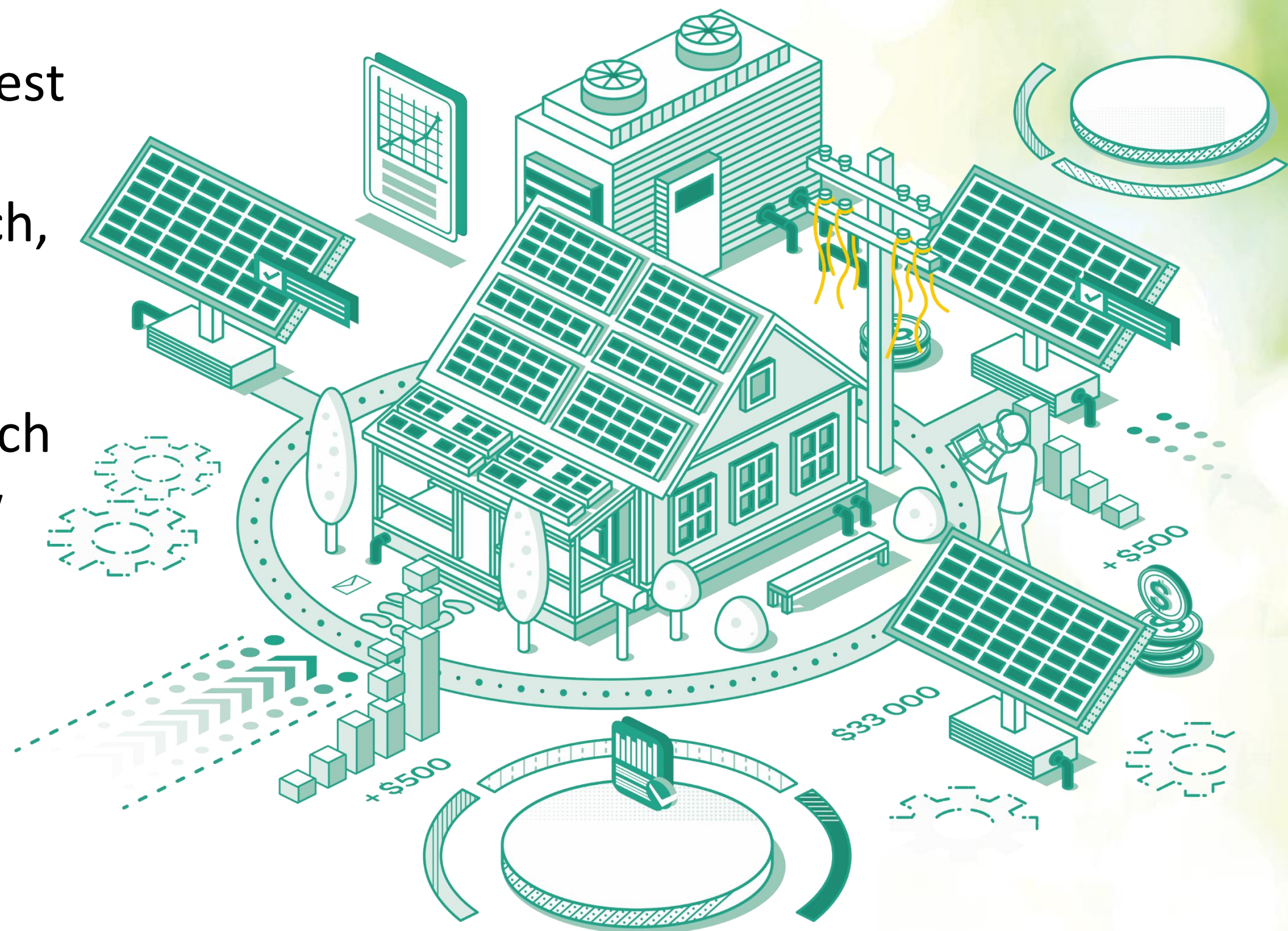
**NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ**

**Nowa perspektywa
finansowa – możliwości
dofinansowania działań
prowadzących do
osiągnięcia neutralności i
odporności klimatycznej**

Wstęp

W dobie zmian klimatu niezwykle istotne jest wspieranie finansowe zadań z zakresu gospodarowania wodą zarówno w miastach, jak i na wsi. Problemy związane zarówno z suszą, jak i powodzią są w centrum zainteresowania programów priorytetowych wdrażanych przez NFOŚiGW, jak i środków unijnych - ich celem jest motywowanie do działań samorządów i samorządowych przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych, a także osób fizycznych.

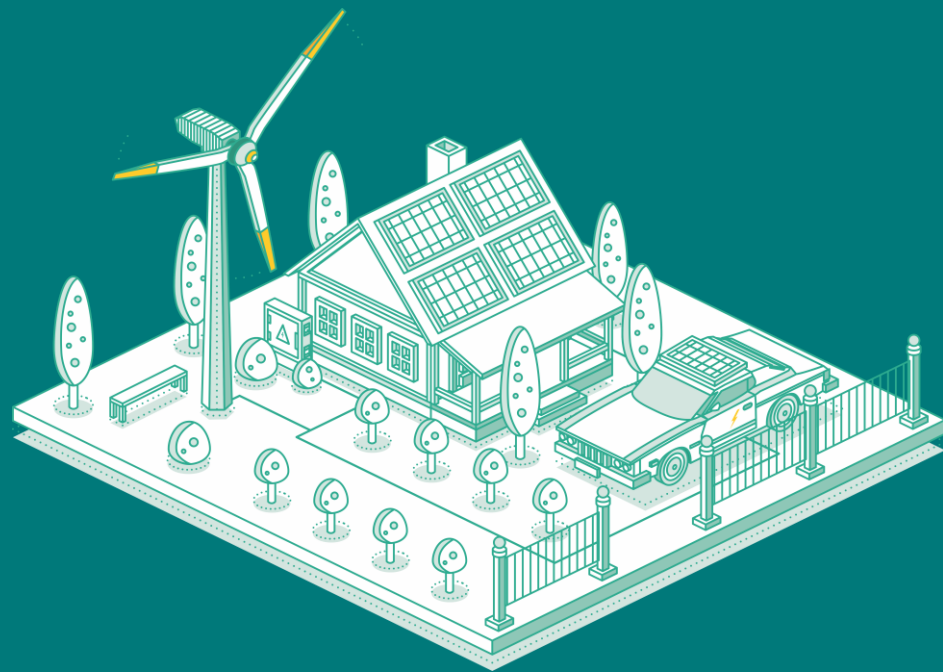

Zakres prezentacji

Spis treści

1. Finansowanie ze środków krajowych
  - Program priorytetowy Adaptacja do zmian klimatu
  - Program priorytetowy Klimatyczne uzdrowiska, cz. 1 Adaptacja do zmian klimatu
  - Program priorytetowy Moja Woda
2. Finansowanie ze środków unijnych – perspektywa 2014-2020
  - Działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu
3. Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027
  - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027
    - Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu
    - Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom
    - Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia
  - Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027
    - Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu

Finansowanie ze środków krajowych – PP Adaptacja do zmian klimatu

Program priorytetowy *Adaptacja do zmian klimatu*:

finansowanie działań z zakresu zapobiegania powodzi i suszy, racjonalnego gospodarowania wodą do picia.

Budżet dedykowany dla tych działań:

Budżet zwrotnych form finansowania – do 750 000 tys. zł.

Budżet bezzwrotnych dofinansowania – do 220 000 tys. zł.

Okres wdrażania:

Program realizowany będzie w latach 2022 – 2027, przy czym:

zobowiązania podejmowane będą **do 31.12.2026 r.**

środki wydatkowane będą **do 31.12.2027 r.**

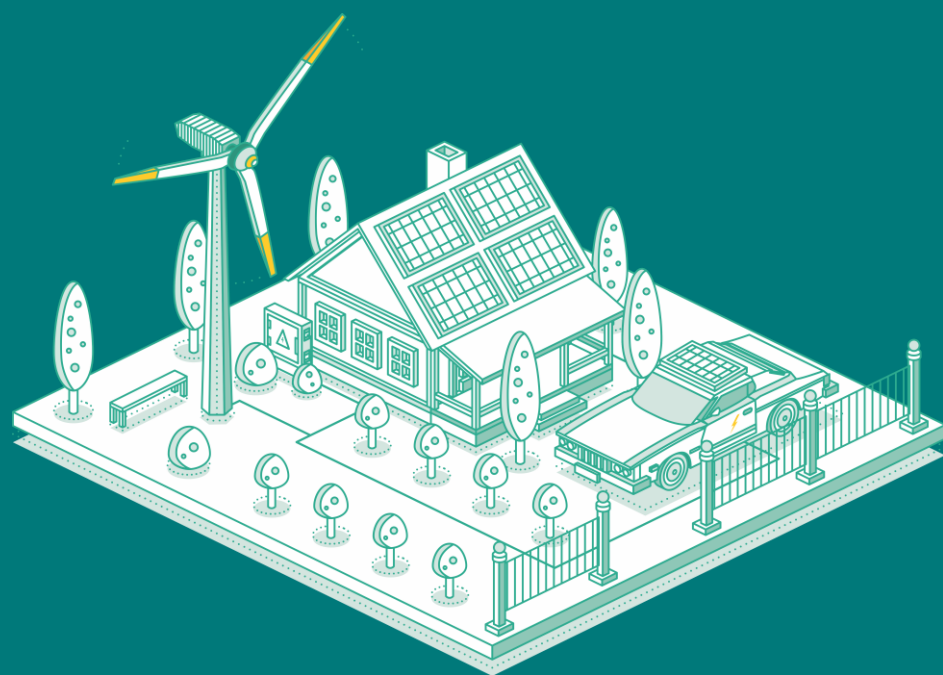
Finansowanie ze środków krajowych – PP Adaptacja do zmian klimatu

Formy i intensywność dofinansowania:

- pożyczka do 100 % kosztów kwalifikowanych;
- oprocentowanie: WIBOR 3M, lecz nie mniej niż 2 % w skali roku;
- w przypadku pożyczki udzielonej JST lub spółce kapitałowej, w której udział JST w kapitale zakładowym tej spółki jest nie mniejszy niż 70%: możliwe jest umorzenie kapitału pożyczki w wysokości od 30 % do 50% jej wypłaconej kwoty (w zależności od wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie), lecz nie więcej niż 5 milionów złotych
- dotacja na działania retencyjne podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego na obszarach wiejskich, do 70 % kosztów kwalifikowanych

Finansowanie ze środków krajowych – PP Adaptacja do zmian klimatu

Rodzaje finansowanych przedsięwzięć:

- zielono-niebieska” infrastruktura w miastach, likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych, zrównoważone systemy zagospodarowania wód opadowych i kanalizacja deszczowa, zieleń miejska,
- zwiększanie retencji w ekosystemach, urządzenia wodne, retencja na obszarach wiejskich,
- wsparcie retencji korytowej lub przykorytowej poprawiającej bilans wodny danego terenu,
- zabezpieczenie dostępu do wody pitnej w odpowiedniej ilości i jakości (budowa i modernizacja ujęć wód i stacji uzdatniania wody oraz sieci wodociągowych).

Finansowanie ze środków
krajowych – PP
Klimatyczne Uzdrawiska

Program priorytetowy *Klimatyczne uzdrawiska Część 1) Adaptacja do zmian klimatu*: finansowanie działań z zakresu adaptacji do zmian klimatu („zielono-niebieska” infrastruktura, likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych, systemy zagospodarowania wód opadowych i kanalizacja deszczowa, zieleńce, parki) oraz zaopatrzenie ludności w wodę do picia.

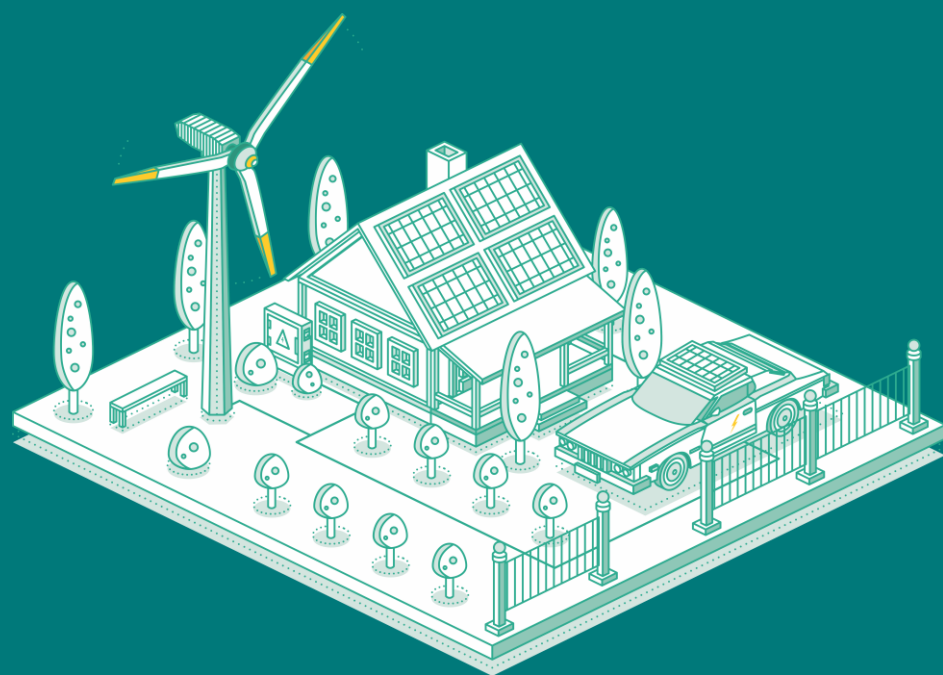
Beneficjenci: JST posiadające status uzdrawiska lub obszaru ochrony uzdrowskiej;

Forma finansowania: pożyczka do 100% kosztów kwalifikowanych, oprocentowaniem 1 %, umorzeniem do 30% lub 50% kapitału (zgodnie z „Zasadami..” NFOŚiGW);

Wartość dofinansowania: nie niższa niż 500 tys. zł oraz nie wyższa niż 5 000 tys. zł.

Budżet programu: do 50 000 tys. zł.

Finansowanie ze środków krajowych – PP Moja Woda

Program priorytetowy **Moja Woda**: finansowanie działań osób fizycznych mających na celu zwiększenie retencji na terenie nieruchomości z budynkiem mieszkalnym jednorodzinny oraz wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych.

Budżet: 438 mln zł;

Zawarto 39 993 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę inwestycji 222,4 mln zł; Rozliczono – 30 499 umowy na łączną kwotę 175,02 mln zł, z tego wkład środków NFOŚiGW wynosi 140,01 mln zł.

Zakres inwestycji obejmuje pięć rodzajów instalacji służących:

- **zbieraniu wód opadowych** z powierzchni nieprzepuszczalnych, tj. z dachów, chodników,
- **magazynowaniu wód opadowych** w zbiornikach o sumarycznej pojemności minimum 2m³;
- **retencjonowaniu wód opadowych w gruncie;**
- **„zielone dachy”**, czyli retencjonowaniu wód opadowych na dachach;
- **wykorzystaniu retencjonowanej wody.**

Dofinansowanie w formie dotacji - nie więcej niż 80% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia i nie więcej niż 5 tys. zł na przedsięwzięcie (w III naborze: 6 tys. zł).

Finansowanie ze środków unijnych – perspektywa 2014-2020

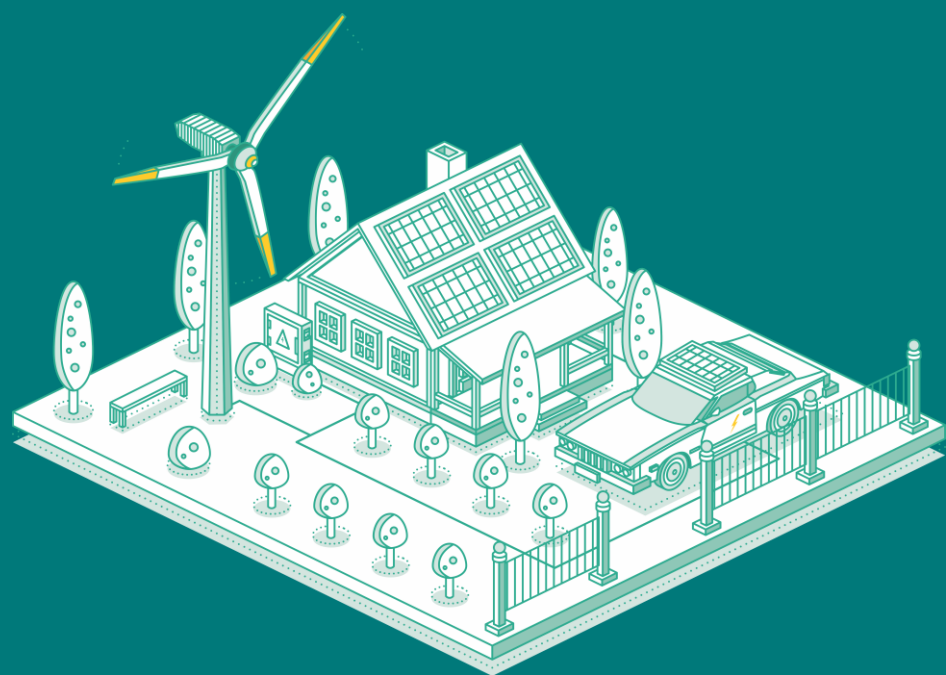
Działanie 2.1 POIiŚ 2014-2020: Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne i monitoring środowiska

Budżet: 920 mln euro,

Zakres merytoryczny projektów finansowanych w ramach działania (typy projektów):

- 2.1.1a Opracowanie lub aktualizacja dokumentów strategicznych i planistycznych z zakresu gospodarowania wodami,
- 2.1.1b Przygotowanie lub aktualizacja planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, z uwzględnieniem komponentu informacyjno-edukacyjnego,
- 2.1.2 Realizacja zadań służących osiągnięciu dobrego stanu wód,
- 2.1.3 Wsparcie ponadregionalnych systemów małej retencji,
- 2.1.4 Budowa i przebudowa lub remont urządzeń wodnych przyczyniający się do zmniejszenia skutków powodzi,
- 2.1.5 Gospodarowanie wodami opadowymi w miastach (konkurs),
- 2.1.6 Zabezpieczenie brzegów morskich zagrożonych erozją,
- 2.1.7 Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń,
- 2.1.8 Wdrażanie metod obserwacji i zakupy sprzętu w celu usprawnienia systemu monitoringu środowiska,
- 2.1.9 Tworzenie bazy wiedzy w zakresie zmian klimatu i adaptacji do nich,
- 2.1.10 Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie zmian klimatu i adaptacji do nich
- 2.1.11 Budowa specjalistycznych jednostek pływających do prowadzenia czynnej osłony przeciw zatorowej.

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu

Wysokość alokacji UE:

560 061 637 EUR

Priorytetem wspieranie przedsięwzięć związanych z przystosowaniem miast do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi.

Beneficjenci: 44 miasta, które uczestniczyły w realizacji projektu: „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców” oraz m. st. Warszawa

Forma wsparcia: dotacja – do 77% wydatków kwalifikowanych

Okres kwalifikowania wydatków: od 01.01.2021 r. do 31.12.2029 r. (n+2)

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

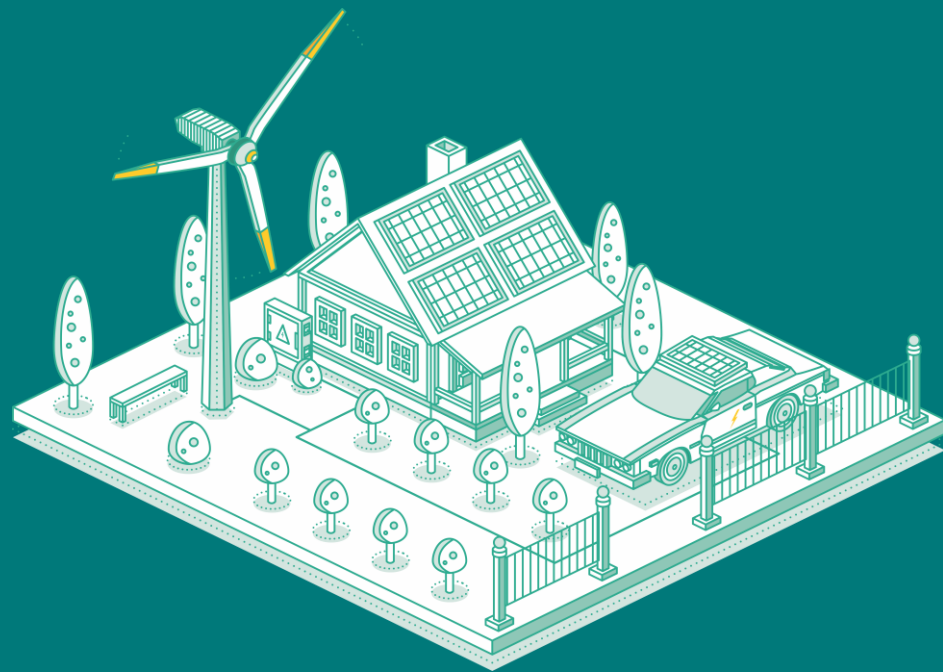
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu

Typy projektów:

- Budowa, rozbudowa lub remont sieci kanalizacji deszczowej oraz infrastruktury towarzyszącej, projekty takie będą łączone z zieloną, niebieską infrastrukturą, która przyczynia się do odprowadzania, zatrzymania, retencjonowania i wykorzystania wód opadowych, preferowane będą rozwiązania oparte na naturze,
- Zazielenianie zbiorników wodnych lub ich renaturyzacja w lokalnych zlewniach miejskich,
- Budowa, rozbudowa i remont zbiorników wód opadowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- Likwidacja zasklepień lub uszczelnienia gruntu.

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu

I nabór (tryb konkursowy):

- rozpoczęcie 31.08.2023
- zakończenie 30.11.2023
- alokacja – 500 mln zł
- przewidywane rozstrzygnięcie – II kwartał 2024

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Wysokość alokacji UE:

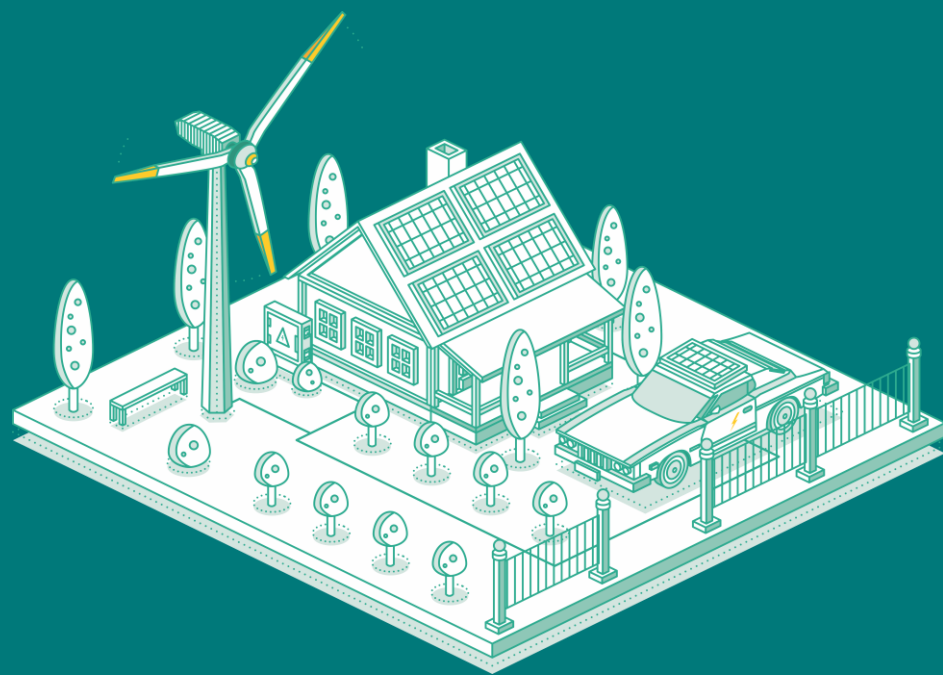
1 406 441 892 EUR

Priorytetem wspieranie przedsięwzięć związanych z przystosowaniem miast do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi.

Forma wsparcia: dotacja – do 79,71 % wydatków kwalifikowanych

Okres kwalifikowania wydatków: od 01.01.2021 r. do 31.12.2029 r.
(n+2)

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Typy projektów:

2.4.1 Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/ zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na naturze

2.4.2 Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu

Beneficjenci: miasta średnie, tj. powyżej 20 tys. mieszkańców oraz miasta z przedziału 15-20 tys. mieszkańców, które są stolicami powiatów, z wyłączeniem miast finansowanych w ramach FEPW 2021-2027

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Typy projektów:

2.4.3 Wspieranie małej retencji

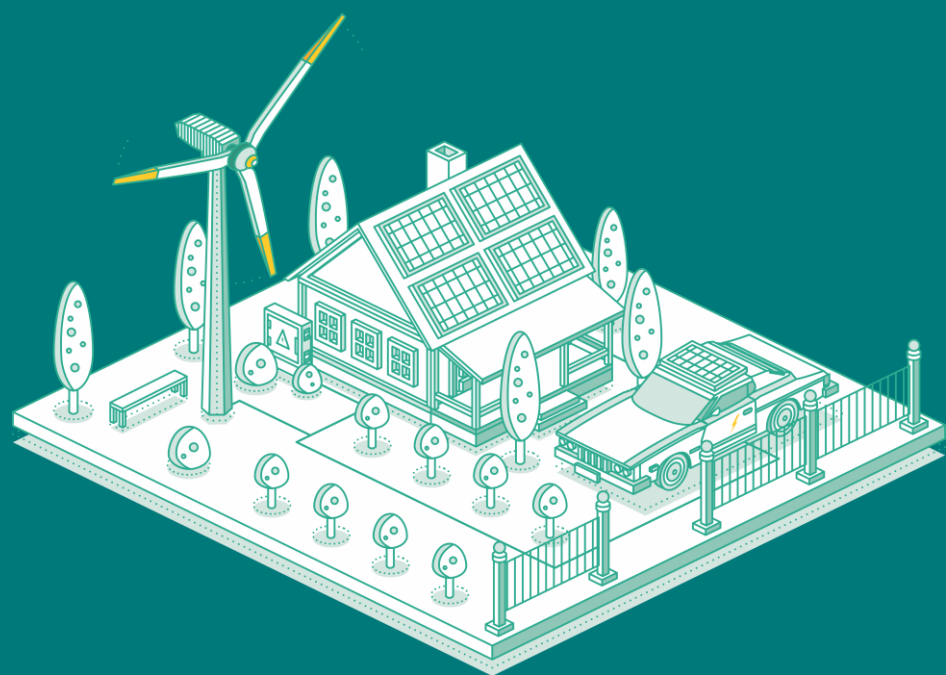
2.4.4 Renaturyzacja przekształconych cieków wodnych i obszarów od wód zależnych

2.4.5 Budowa, przebudowa lub remont urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej, służących zmniejszeniu skutków powodzi i suszy

2.4.6 Opracowania i aktualizacja dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ochrony zasobów wodnych

Beneficjenci: Ministerstwo Infrastruktury, PGW Wody Polskie, PGL Lasy Państwowe, urzędy morskie

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Typy projektów:

2.4.7 Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego

2.4.8 Rozwijanie systemów ratownictwa, w tym zapobieganie, przeciwdziałanie i ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów

2.4.9 Rozwój monitoringu środowiska

Beneficjenci: PGW Wody Polskie, urzędy morskie, PGL Lasy Państwowe, GIOŚ, WIOŚ, KG PSP, WK PSP, IMGW, IOŚ, PIG, parki narodowe

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

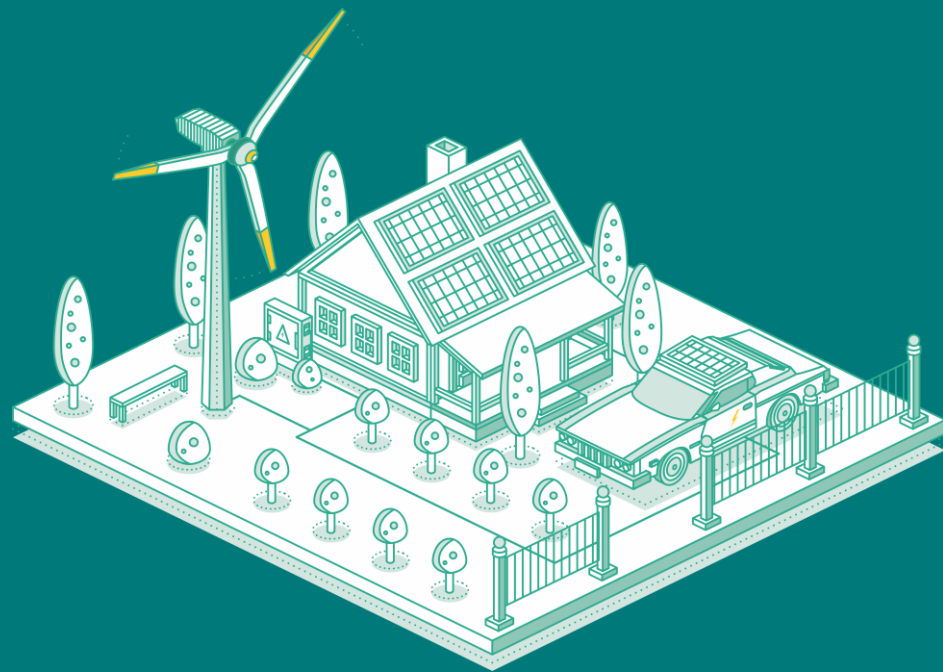
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Planowany pierwszy nabór dotyczący typu projektów 2.4.1 *Wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/ zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na naturze:*

- tryb konkursowy
- rozpoczęcie 31.10.2023
- zakończenie 29.12.2023
- alokacja – 500 mln zł
- przewidywane rozstrzygnięcie – II kwartał 2024

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Planowany pierwszy nabór dotyczący typu projektów 2.4.2.
Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu:

- tryb konkursowy
- rozpoczęcie 29.09.2023
- zakończenie 30.11.2023
- alokacja – 20 mln zł
- przewidywane rozstrzygnięcie – II kwartał 2024

Dla pozostałych typów projektów przewidziano tryb pozakonkursowy.

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

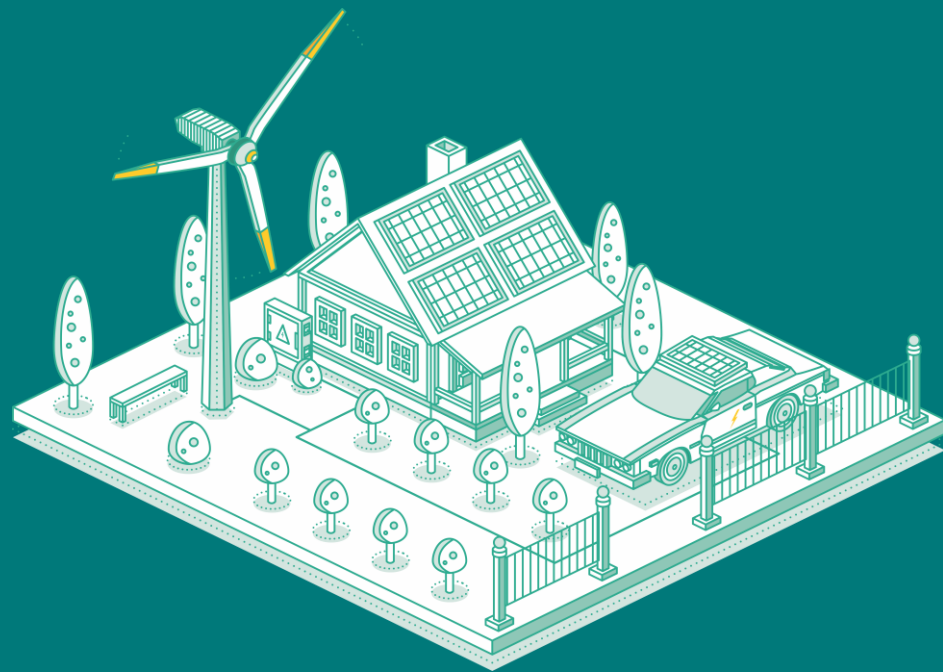
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia

Wysokość alokacji UE:
180 000 000 EUR

Głównym celem działania jest wspieranie przedsięwzięć, związanych z budową i modernizacją infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody, w tym m.in. działań związanych z ograniczeniem strat wody, jej odzyskiem, ponownym użyciem, zarządzaniem oraz zapewnieniem właściwego bezpieczeństwa dostarczania wody, mających na celu zagwarantowanie dostępu ludzi do odpowiedniej ilości i jakości wody do spożycia.

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia

Beneficjenci: jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne realizujące inwestycje służące gminom powyżej 15 tys. mieszkańców.

UWAGA - projekty związane z rozbudową systemów wodociągowych (nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody i ujęcia) będą mogły być realizowane wyłącznie, gdy zapewniona jest już gospodarka ściekowa, zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi.

Forma wsparcia: dotacja – do 70% wydatków kwalifikowanych

Okres kwalifikowania wydatków: od 01.01.2021 r. do 31.12.2029r.
(n+2)

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEnIKS)

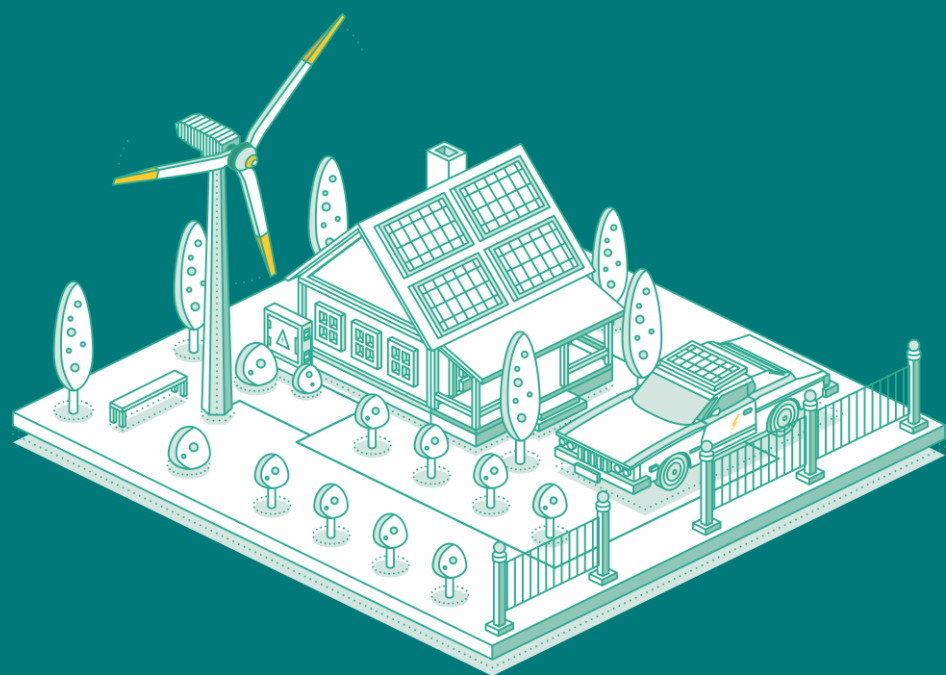
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia

Planowany pierwszy nabór dotyczący typu projektów 2.5 *Woda do spożycia*:

- tryb konkursowy
- rozpoczęcie 31.10.2023
- zakończenie 29.12.2023
- alokacja – 300 mln zł
- przewidywane rozstrzygnięcie – II kwartał 2024

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEPW)

Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW)

Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu

Celem działania jest wsparcie przystosowania do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego.

Beneficjenci: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz inne miasta subregionalne z podregionów z najwyższą kumulacją gmin zmarginalizowanych – w obu przypadkach z przedziału 20-100 tys. mieszkańców oraz miejscowości o statusie uzdrowiska – z makroregionu Polski Wschodniej.

Forma wsparcia: dotacja – do 85% wydatków kwalifikowanych

Okres kwalifikowania wydatków: od 01.01.2021 r. do 31.12.2029 r.
(n+2)

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEPW)

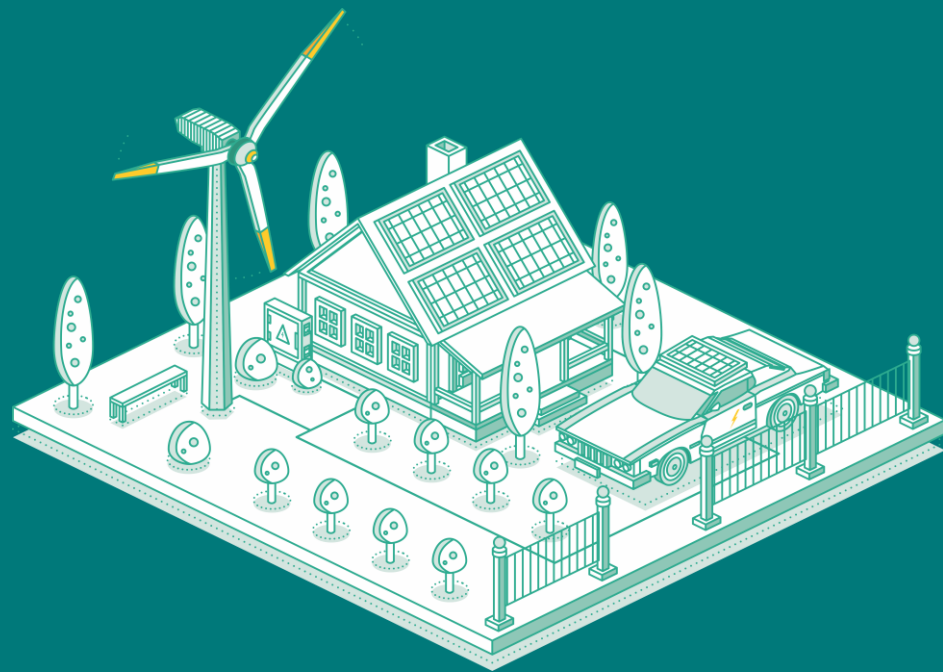
Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW)

Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu

Typy projektów:

- Przedsięwzięcia infrastrukturalne z zakresu zielonej oraz zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach, oraz zarządzanie wodami opadowymi i roztopowymi
- Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu
- Wsparcie doradcze dla beneficjentów (budowanie potencjału administracyjnego beneficjentów)

Finansowanie ze środków unijnych - perspektywa 2021-2027 (FEPW)

Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW)

Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu

Pierwszy nabór dotyczący typu projektów *Przedsięwzięcia infrastrukturalne z zakresu zielonej oraz zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach, oraz zarządzanie wodami opadowymi i roztopowymi:*

- tryb konkursowy
- rozpoczęcie: nabór w toku od 31.07.2023 r.
- zakończenie: 31.10.2023 r.
- alokacja – 550 mln zł
- przewidywane rozstrzygnięcie – II kwartał 2024

**NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ**

Dziękujemy za uwagę
www.nfosigw.gov.pl